

ชื่อเรื่อง ข้อมูลพื้นฐานการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและการใช้ภาษาต่างประเทศในภาคเหนือ

ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย เอนก กิมสุวรรณ

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ทำการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและการใช้ภาษาต่างประเทศในภาคเหนือของประเทศไทย คณะทำงานประกอบนักวิจัย 7 กลุ่มซึ่งทำงานโดยมีเป้าหมายเดียวกันคือ รวบรวมข้อมูลปัจจุบันที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในทุกระดับการศึกษาและการใช้ภาษาต่างประเทศ รวบรวมความพึงพอใจ ความต้องการ และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาต่างประเทศในภาคเหนือของไทย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่กลุ่มที่มาจากส่วนการผลิต คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน ผู้เรียน และกลุ่มที่มาจากส่วนการใช้ คือ นายจ้าง หัวหน้างาน ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ลูกจ้าง พนักงาน จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดคือ 1,486 คน กลุ่มตัวอย่างมาจากการสุ่มแบบเจาะจงและการเลือกเพื่อให้ได้ภาษาต่างประเทศที่หลากหลาย จากสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกัน และจากภาคธุรกิจประเภทต่างๆ

ข้อมูลพื้นฐานแสดงให้เห็นว่ามีการสอนภาษาต่างประเทศในภาคเหนือ 8 ภาษา ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษาจีน ภาษาพม่า และ ภาษาเวียดนาม มีการสอนภาษาอังกฤษและภาษาจีนในทุกระดับการศึกษา ที่ต่างไปจากภาษาอังกฤษคือในโรงเรียนจีนมีการสอนภาษาจีนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงที่ 4 และภาษาอังกฤษจะเริ่มสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาษาเวียดนามและภาษาเกาหลีมีการสอนที่ไม่ต่อเนื่องในบางสถาบัน

ผู้สอนภาษาต่างประเทศจะเป็นคนไทยเป็นส่วนใหญ่ ผู้สอนส่วนใหญ่ในกลุ่มตัวอย่างของระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษามีวุฒิปริญญาตรีภาษาอังกฤษ ในขณะที่ในกลุ่มตัวอย่างผู้สอนในระดับประถมศึกษาที่มีเพียงร้อยละ 16 เท่านั้นที่จบปริญญาตรีวิชาเอกภาษาอังกฤษ ผู้สอนส่วนใหญ่ในกลุ่มตัวอย่างใช้ภาษาไทยในการสอนภาษาต่างประเทศและมีความถนัดทักษะการอ่านมากกว่าทักษะการพูดและทักษะการฟัง

ข้อมูลของผู้บริหารแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนและสถาบันการศึกษาขาดครูสอนภาษาต่างประเทศและไม่มียกงบประมาณเพียงพอในการจ้างครูสอนภาษาต่างประเทศ ในขณะเดียวกันข้อมูลจากผู้สอนภาษาต่างประเทศแสดงให้เห็นถึงภาระงานสอนและภาระงานรวมที่มากเกินไป นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องจำนวนนักเรียนต่อชั้น ผู้เรียนมีพื้นฐานภาษาต่างประเทศอ่อน ผู้เรียนขาด

ความกระตือรือร้นในการเรียน ขาดความเชื่อมั่น และไม่กล้าแสดงออก ปัญหาผู้สอนไม่เข้าใจหลักสูตรทั้งที่ผู้สอนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90 – 95) มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร

ผู้เรียนมีโอกาสนำภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวันน้อย ในชั้นเรียนซึ่งมีจำนวนนักเรียนต่อห้องมากก็ไม่เอื้อในการที่จะได้ฝึกปฎิบัติ พฤติกรรมของผู้เรียนมุ่งเน้นเรื่องการเข้าชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ ทบทวนบทเรียนก่อน/หลังเรียน การเรียนมุ่งเน้นเพื่อการสอบเป็นส่วนใหญ่ มีผู้เรียนจำนวนน้อยที่ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด/ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ค้นคว้าเพิ่มเติมจากคอมพิวเตอร์/Internet ผู้เรียนถนัดทักษะการอ่านมากกว่าทักษะการพูดและทักษะการฟัง และต้องการพัฒนาทักษะทั้งสองอย่างให้มากที่สุดซึ่งเป็นทักษะเดียวกันที่ผู้สอนต้องการพัฒนาเช่นกัน ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาเรียนอ่านและเขียน ถึงกระนั้นก็ตามผู้เรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ

ข้อมูลจากส่วนการใช้แสดงให้เห็นว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ใช้มากที่สุด และเป็นภาษาที่ต้องการที่สุด ตามด้วยภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่นตามลำดับ ภาษาพม่าและภาษาเกาหลีเริ่มมีความสำคัญเพราะการลงทุนด้านอุตสาหกรรม แรงงานต่างชาติ และความมั่นคงของชาติ นายจ้าง หัวหน้างาน ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ลูกจ้าง พนักงาน ตลอดจนผู้สอนภาษาต่างประเทศเห็นความเปลี่ยนแปลงในเรื่องภาษาที่ต้องการ แต่ดูเหมือนว่าผู้เรียนยังขาดข้อมูล ทักษะที่เป็นที่ต้องการที่สุดคือทักษะการพูดและทักษะการฟัง และนายจ้าง หัวหน้างานส่วนใหญ่แสดงความพึงพอใจในความสามารถทางภาษาต่างประเทศของลูกจ้าง พนักงานของตนในระดับน้อย ลูกจ้าง พนักงานเองก็ไม่พึงพอใจกับระดับความสามารถทางภาษาต่างประเทศของตน ศัพท์ที่ลูกจ้าง พนักงานต้องการมากที่สุดได้แก่ศัพท์ที่เกี่ยวกับ การท่องเที่ยว คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การเงิน วัฒนธรรม และการศึกษา งานที่ต้องใช้ภาษาต่างประเทศได้แก่งานประชาสัมพันธ์ งานบริการ และการตลาด

ข้อเสนอแนะของคณะวิจัย: ภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่นควรจัดให้เป็นภาษาต่างประเทศที่มีความจำเป็นเพราะขณะนี้มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าภาษาอังกฤษ การสอนภาษาต่างประเทศทุกภาษาควรเน้นทักษะการพูดและทักษะการฟัง กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาควรทำงานประสานกันเพื่อจัดทำหลักสูตรที่เหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน

Title The Basic Information of the Learning-and-Teaching Management and
the Use of Foreign Languages in the Northern Part of Thailand

Head of the Project Anek Kimsuvan

Abstract

This research report synthesized the research data on foreign language education and use in northern Thailand. The project was conducted by seven different research groups working toward the same underlying objectives, namely to explore the current state of foreign language education and use at all academic levels and to examine satisfaction, needs, and problems related to foreign language use in the business sector in northern Thailand.

The sample for the project included those from the business sector (owners/staff heads and staff workers) and from the academic arena (administrators, teachers, and learners of foreign languages). The total number of the sample was 1,486. Purposive sampling and simple random sampling methods were used in different stages of sampling in an attempt to capture sample subjects for as many different foreign languages, types of institutions, and businesses as possible.

The research data showed that eight foreign languages have been taught in northern Thailand: English, French, German, Japanese, Korean, Mandarin, Burmese, and Vietnamese. English and Mandarin were taught at all levels of education and academic institutions. Unlike English, Mandarin was taught in Chinese schools at the primary level (class 1 to class 4). From class 5, English was offered in Chinese schools. Vietnamese and Korean were taught inconsistently in some institutions.

Most foreign language teachers were Thai. In the sample, most secondary, high school, and vocational school teachers had their B.A. in English; however, only 16% of primary school instructors had such a degree. A great number of them used Thai as a medium of instruction and were most proficient in reading and least proficient in speaking and listening.

From one point of view, the data for school administrators showed a lack of foreign language teachers in all levels and no budget for employing teachers. From another perspective, the data for foreign language teachers reflected their teaching and working load. Apart from the typical problems of huge class size, learners' poor foreign language background, and lack of learning enthusiasm, confidence, and courage to perform language tasks, one of the primary concerns relating to teaching was the absence of clarity in the curriculum. Though 90-95% of the high school teachers participated in the evaluation and improvement of the curriculum, they complained that they could not comprehend it.

The learners were rarely exposed to any language use in their daily life outside the classroom. Neither did they fully practice their language skills in class due to the excessive number

of students in each class and the small number of classroom sessions. They were also rarely offered outside classroom activities for promoting their language proficiency. Learning behaviors mostly focused on regular class attendance and practice of language exercises. The activity that learners mostly used to practice their foreign languages involved examinations. Their aim in learning was to pass the examination. Not many of them reported the use of other learning resources for their self-study. The students were most capable of reading and least proficient in speaking and listening, thus needing much improvement in these two skills as most of their teachers did. The students of all foreign languages in the university learned reading and writing. Most of the learners had a positive attitude toward foreign language.

The data for the business sector sample revealed that the foreign language used and needed most was English, followed by Mandarin and Japanese respectively.

Burmese and Korean became important because of the increase of industry, the presence of foreign workers, and the policy of national security. The business sector, the administrators and the university instructors knew the trend of the wanted languages, but the students lacked this information. The language skills required most were speaking and listening, and most employers showed little satisfaction with the personnel's language competency. Employees were very dissatisfied with their speaking and listening skills. The employees' most needed vocabulary was in the fields of tourism, computer, information technology, monetary, culture, and education. Work which required foreign languages involved inquiries, information operations, services, and marketing.

Suggestions from the project working groups include: Mandarin and Japanese should be chosen as foreign languages, since they are as important as English. The teaching of all languages must emphasize speaking and listening skills. The ministry of labour, the ministry of education, and the office of higher learning should work together in order to get a focused idea for improving the curriculum that suits the needs of the labor market.